

foto's: © Sjors van der Voerd

**Grenada, de andere sailing week... --- Tweedehands boot kopen in het buitenland --- Praktijkervaring: LED's in driekleurenlicht overstralen ---
Panta Rhei strandt op rif... --- Winterleven in de Med --- Plus: video!**

Postvak In

We zouden *Zilt* nooit kunnen maken zonder alle bijdragen van lezers. Steeds regelmatig vinden we jullie teksten, foto's en video's zomaar in onze mailbox. Prachtige verhalen, jaloersmakende foto's of zomaar een ergernis of observatie, ze zijn altijd welkom en vinden heel vaak hun weg naar deze scherpagina's.

Deze week zie je daar weer een bijzonder voorbeeld van. Thomas ten Kortenaar constateerde dat hij, na het vervangen van het lampje in zijn toplicht, plotseling voor allerlei verwarring op het nachtelijke water zorgde. In plaats van mopperend het oude lampje weer te monteren ging Thomas op zoek naar de oorzaak. Daarvoor bedacht hij een testmethode die zowel verbaast door zijn eenvoud als door de opmerkelijke resultaten.

Thomas stuurde zijn bevindingen naar *Zilt* en wij confronteerden de leveranciers ermee. Hopelijk krijgt het verhaal dat je leest op pagina 36 daardoor een positief vervolg.

Ook het verhaal van Niels Feller (pagina 22) getuigt van zelfwerkzaamheid. Hij haalde een tweedehands schip vanuit Italië naar ons land.

Deze artikelen laten zien dat de zeiler tegenwoordig geen passieve consument is, maar een zelfbewuste gebruiker van producten is die duidelijkheid en kwaliteit wil. En die heel goed in staat is dingen uit te zoeken en te vergelijken.

In ieder geval vinden wij het mooie voorbeelden van hoe jullie *Zilt* helpen en wij jullie spreekbuis kunnen zijn.

Nog maar een paar weken, voor we onze kleumende boten van hun winterjas kunnen bevrijden. Nog maar een paar weken voor jullie weer van alles op het water gaan beleven. Onze mailbox is er klaar voor...

de *Zilt* bemanning

foto: © Sjors van der Woerd

Als je buren in de haven van Terschelling om 05.00 uur weg willen om het tij mee te hebben, kan het lastig zijn daarna weer in slaap te komen. Zo liep Sjors van der Woerd deze zomer voor zonsopgang al te struinen over de zuidelijke strekdam. Het weinige licht zorgt voor een zwart-wit sfeer op deze kleurenfoto. Download dit verstilde Wad als bureaublad voor een zilte sfeer op je scherm.

DOWNLOAD

2 Postvak In

Een overpeinzing van de *Zilt*-bemanning.

4 Download

Je zilte scherm voor de komende twee weken.

8 Grenada, de andere sailingweek

Workboats steken er de show, de sfeer is heerlijk *laid back*. Een reportage van Sjors van der Woerd.

18 De cirkel is rond

De mannen van *Virbac Paprec* wonnen de Barcelona World Race.

22 Toch ónze Contest

Niels Feller durfde het aan: een tweedehands boot kopen in Italië.

28 Agenda

Genoeg te doen, weer of geen weer.

30 In de wind

Allerhande zeilnieuws. Met onder andere: de oversteek Maasmond gaat veranderen.

32 Groupama's recordjacht

Een albatros aan boord...

34 LED's in driekleurenlicht...

Thomas ten Kortenaer testte zijn navigatieverlichting en constateerde veel overstraling door LED's.

38 Dure les in Shab Rumi

De Panta Rhei strandde in de Rode Zee op een rif...

44 Zoute Noten

Over wind- en watergerelateerde muziek.

46 Zilte Spullen

Nieuws uit de zeilmarkt.

48 Zilte Wereld

Over winterleven in de Med. En volg de *Zilt*-zeilers op de zeven zeeën.

52 Weer & Wind

Storm, windstilte of een lekker lopend windje? Henk Huizinga bericht.

54 Bemanningslijst

Zij maken *Zilt*...

Grenada, de andere

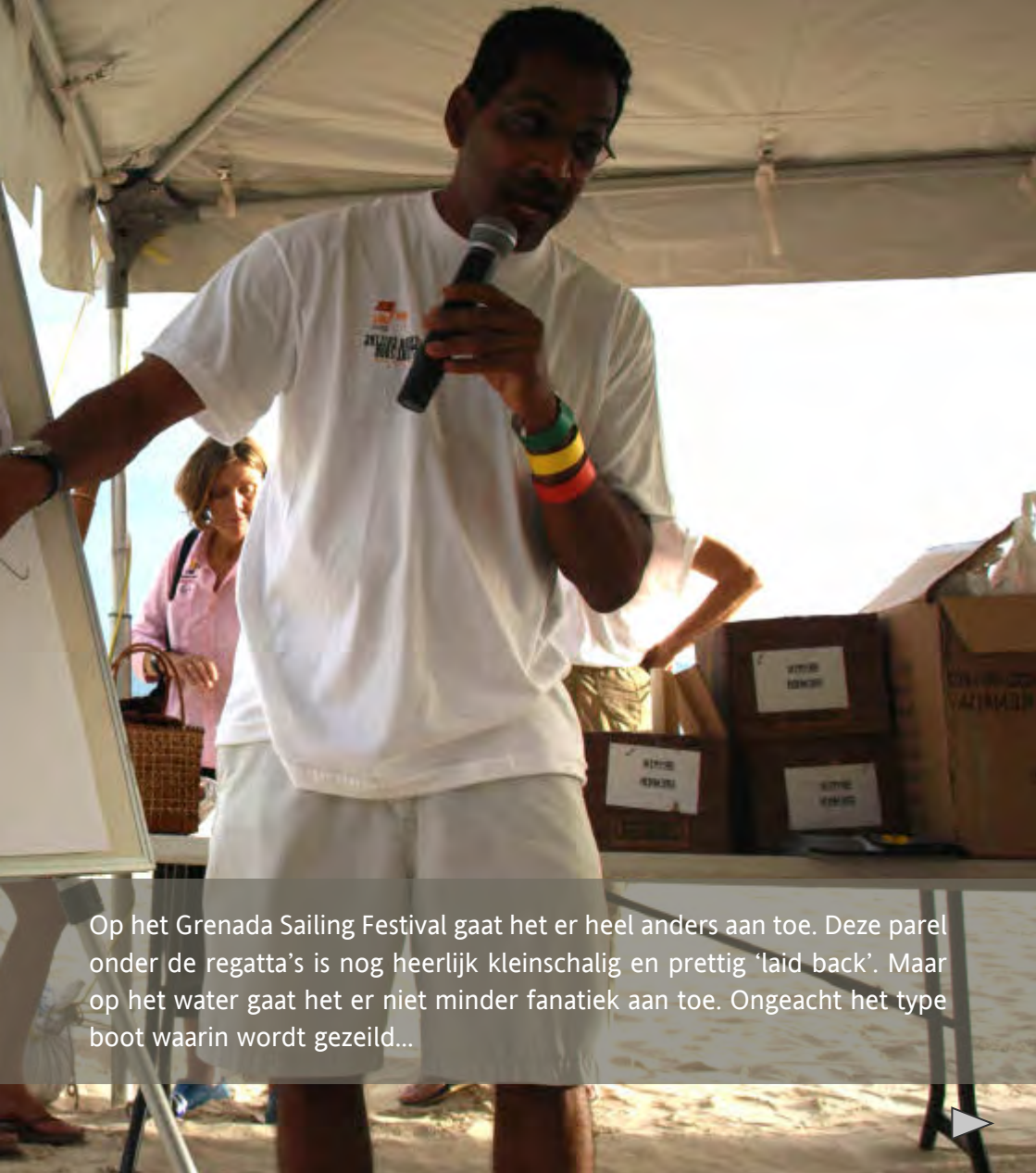

Caribische regattas zijn populair onder Nederlandse zeilers en charteraars. Grote velden huurboten met rolgrootzeil en vaste schroef zeilen om het hardst op het blauwe water rond de tropische eilanden. 's Avonds worden de zeilers vermaakt op grote feesten met bands van naam op het podium.

sailing week

Op het Grenada Sailing Festival gaat het er heel anders aan toe. Deze parel onder de regatta's is nog heerlijk kleinschalig en prettig 'laid back'. Maar op het water gaat het er niet minder fanatiek aan toe. Ongeacht het type boot waarin wordt gezeild...

foto's: © Tim Wright/Photoaction.com

Het Grenada Sailing Festival is de seizoensopener van de serie regatta's in het Caribisch gebied. Van de dertig schepen in kajuitbootklassen startten er slechts vier in de charterklasse. Alle vier Nederlanders. Maar de echte blikvanger van het festival is de workboatregatta. Dit is de klasse voor ter plaatse gebouwde, houten workscheepjes. Ze zijn eenvoudig getuigd met houten masten en spriettuigen.

Grondstoffelijk touw houdt de zaak overeind en ijzersterk bamboe doet dienst als uithouder. Jute zakken gevuld met stenen vormen de verplaatsbare ballast. Lokale vissers, rasta's en schooljeugd vormen de kundige bemanning van deze kleurige open boten. De concurrentie met teams van omliggende eilanden is moordend; dat is al te zien als de zeilers 's morgens hun boten van het strand afduwen.

foto:'s © Sjors van der Woerd

Het publiek volgt de wedstrijden met blote voeten op het strand, terwijl de steelband op de achtergrond oefent voor de beachparty 's avonds. Alle ogen zijn dit jaar gericht op de knalrode houten boot *Savvy*. Pas een week voor de start ging deze op het strand van Petite Martinique gebouwde 40-voeter te water. Binnen zes maanden na de kiellegging gleed de *Savvy* vanaf het witte

strand het blauwe water in. Nu staat de bouwploeg tijdens de wedstrijd aan de waterlijn en ziet hun creatie voor het eerst onder vol tuig. De houten sloep van buureiland Carriacou is de grote concurrent, die moet en zal verslagen worden.

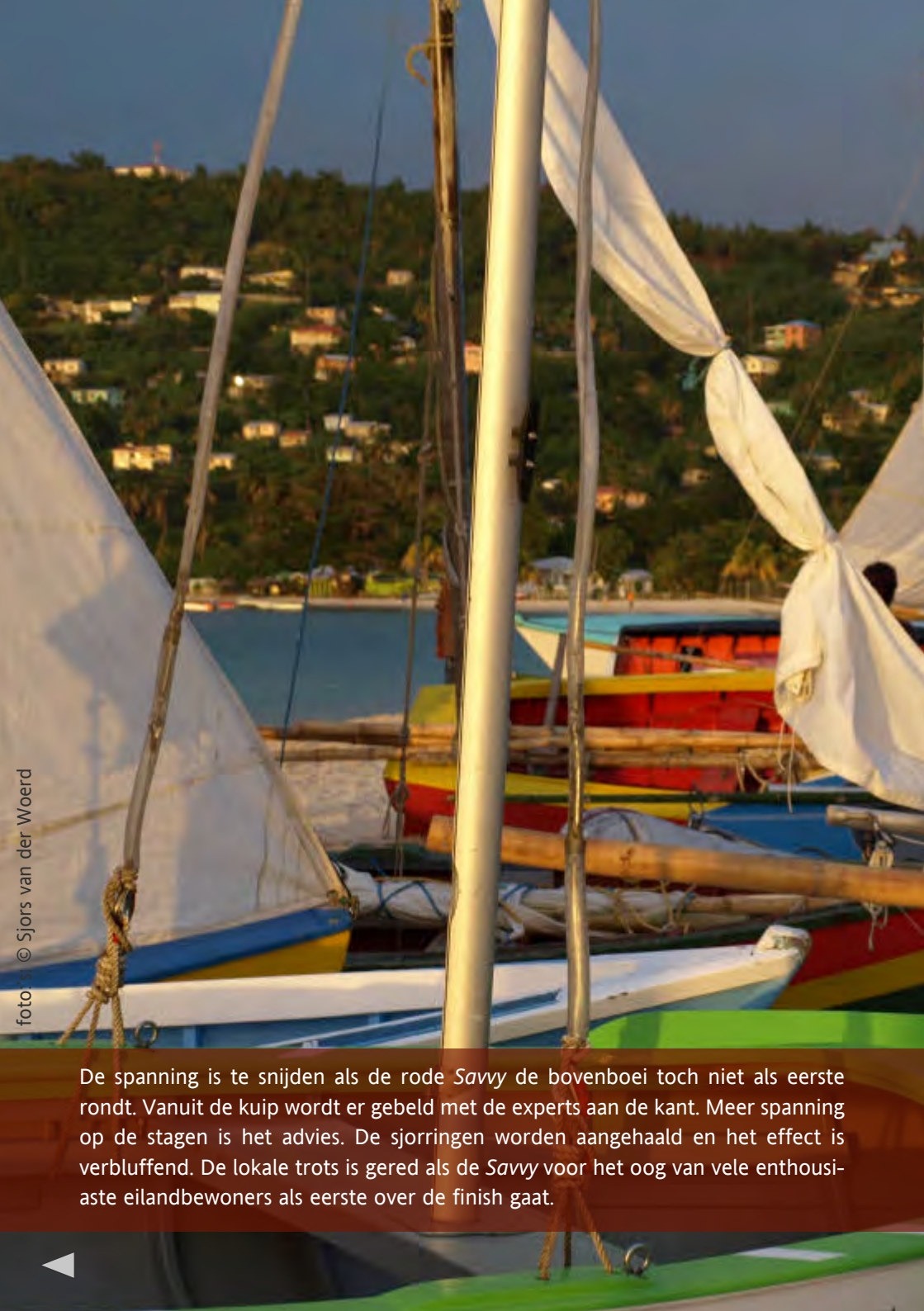

foto: © Sjors van der Woerd

De spanning is te snijden als de rode Savvy de bovenboei toch niet als eerste rondt. Vanuit de kuip wordt er gebeld met de experts aan de kant. Meer spanning op de stagen is het advies. De sjorringen worden aangehaald en het effect is verbluffend. De lokale trots is gered als de Savvy voor het oog van vele enthousiaste eilandbewoners als eerste over de finish gaat.

Met het strand als epicentrum voor palaver, wedstrijden en feesten is de sfeer tijdens het Grenada Sailing Festival geweldig. Vier Nederlandse teams hebben deze regatta al ontdekt. Vraag is hoe lang dit unieke zeilfestival nog een goed bewaard geheim zal blijven...

www.grenadasailingfestival.com

De Brit Jeff Stevens vaart met de Nederlandse Ineke Ferdinandus op de houten schooner *Jambalaya*. Na jaren charteren rond de Grenadines kennen zij het gebied goed en ook de eilanders. Urenlang kunnen ze met hen praten over de zee en boten. Jeff vond het jammer dat de lokale kennis over botenbouw dreigde te verdwijnen. Hij nam het initiatief om weer zoals vroeger, op het strand, een houten boot op stapel te zetten. Na zijn eigen *Jambalaya* zijn er nog vier boten volgens de lokale werkwijze gebouwd en inmiddels is een jonge generatie bootbouwers opgestaan. Een week voor de start van het Grenada Sailing Festival ging de *Savvy* te water vanaf het witte strand van Petite Martinique. De 72-jarige Baldwin de Roche (foto rechts) tekende uit de hand het lijnenplan en begeleidde zijn jonge bouwplieg. De spanten zijn van op Grenada gekapt white cedar, de huid is van Silverbali uit Suriname. De *Savvy* gaat te water op het moment dat de strijd tussen de eilandboten, de 'Carriacou sloops' enorm fanatiek wordt gevolgd door de lokale bevolking. De boten hebben sinds kort zelfs een eigen klasse tijdens de Antigua Classics. Bijna alle 900 bewoners van Petite Martinique verzamelen zich op het strand om hun trots in de zee te zien glijden. Door de 'revival' van bootbouw wordt eeuwenoude vakkennis meegenomen naar de 21ste eeuw.

Baldwin de Roche: vakkennis gered

foto: s: © Thierry Martinez/Sea and Co/Barcelona World Race

De cirkel is ron

Virbac Paprec als eerste terug in Barcelona

De Barcelona World Race werd gewonnen door het team dat daar al minimaal een halve aardbol de meeste aanspraak op maakte. De Fransman Jean Pierre Dick en de Ier Damian Foxall bereikten de start- en finishplaats na ruim 92 dagen met bijna 30-duizend mijl op het log van *Virbac Paprec*. Net als de eerste dagen na de start, stelde de

d

Middellandse Zee de deelnemers opnieuw flink op de proef. Vooral de harde tegenwind in de nauwe Straat van Gibraltar vergde het uiterste van boot en bemanning. Maar met de thuishaven in zicht deden Dick en Foxall waar ze al tienduizenden mijlen goed in waren, solide varen en hun boot heel houden.

Na 92 dagen weer thuis

Terwijl de *Virbac Paprec*-bemanning zich kon overgeven aan de huldiging en voedsel, - de boordvoorraad was berekend op maximaal 88 dagen op zee -, leveren Alex Thomson en Andrew Cape nog een gevecht met tegenwind en de onvoorspelbare Middellandse Zee. *Hugo Boss* wordt rond het moment waarop we deze Zilt versturen in Barcelona verwacht. De volgende twee boten zullen de oud-olympische havenstad niet eerder dan in de loop van volgende week bereiken. Hekensluiter *Educación Sin Fronteras* zal nog een week langer naar zijn thuishaven onderweg zijn.

Met de race vrijwel teneinde dringt de vraag zich op of de Barcelona World Race de ambities van de organisatoren heeft waargemaakt. Dat vier van de negen deelnemers al voor de helft van de wedstrijd waren uitgevallen, was ongetwijfeld een flinke tegenvaller. Net als de pitstop die drie van de overgebleven boten maakten in Nieuw-Zeeland. Mede daardoor kwam het nooit toch een echt spannend wedstrijdverloop. Maar misschien nog wel de grootste teleurstelling is de tijd die de boten onderweg waren. Naar verwachting zou het eerste evenement voor duobemanningen op Open 60's het maximale uit de boten halen. Zelfs de meest voorzichtige expert durfde voor de start te speculeren over een finish binnen 80 dagen. Niet alleen werden het er 12 meer, ook was de winnaar van de laatste Vendée Globe in zijn eentje 8 dagen sneller thuis.

De Barcelona World Race heeft een stevig fundament en krijgt waarschijnlijk een vervolg met meer deelnemers, meer strijd en dezelfde hoofdsponsor. En daarmee is voor de organisatoren de afweging of een start- en finishplaats in de Middellandse Zee een echt snelle race niet te veel in de weg staat, bij voorbaat zinloos.

barcelona
world race

Barcelona

update 6

Toch ónze Contest..

Boot kopen in het buitenland, een praktijkgeval

Weggefallen grenzen in Europa, de onbegrensde wereld van het web. Het zijn factoren die het kopen van een boot buiten Nederland makkelijker lijken te maken. Maar er komt nog altijd veel bij kijken, merkte Niels Feller.

Tekst en foto's: Niels Feller

SI VENDE BARCA A VELA

Tja, hoe gaat dat. Mijn schoonvader zeilde Contest. Eerst een 29, later een 36 K. Zo raakten mijn vrouw Ellen en ik eerst vertrouwd met het merk en daarna besmet met het Contest-virus.

Afgelopen najaar ontstond er ineens wat financiële ruimte. De kans om uit te kijken naar een eigen boot. Liefst een Contest natuurlijk. Ons budget lag op het niveau van een 34. We bekeken er een aantal, maar zagen voor onze situatie (twee kinderen van 6 en 7 jaar) een aantal nadelen, waaronder de voor ons onvoordelig ingedeelde achterkajuit. Wij wilen de kinderen graag in de punt stallen, zodat we lekker kunnen naborrelen in de kuip als ze slapen.

Via Yachtworld.com komen we een Contest 35 op het spoor die in het Italiaanse Bocco di Magra (vlakbij Ameglia/La Spezia) ligt en binnen ons budget valt. We zijn erg gecharmeerd van de indeling en de 7/8e tuigage en besluiten om ons geplande weekendje Venetië te combineren met een bezoek aan deze boot. De afspraak met de Italiaanse makelaar die een beetje Engels spreekt, is snel gemaakt.

Met kloppend hart arriveren we enkele weken later bij de boot. Hij blijkt op de kant te staan en hoewel hij er anders uitziet dan de foto's deden vermoeden, oogt hij goed. We kijken, keuren, kloppen, speuren, voelen, snuiven, proeven. Dit voelt goed! Maar we laten niks blijken, althans, dat proberen we. Ons bezoek aan Venetië krijgt een andere lading; we zijn in de ban de boot! Zittend op een terrasje besluiten we er verder mee te gaan.

De zakelijkheid wint het nog even van de opwinding. Ik heb ergens gelezen dat je erg moest oppassen met het aanschaffen van een boot in het buitenland, in verband met een eventuele BTW-naheffing. Ik vraag de makelaar of hij de originele aankoopnota waaruit blijkt dat er bij aanschaf BTW is betaald, kan achterhalen bij de huidige eigenaar.

En warempel, na vijf weken komt deze via de fax binnen en kunnen we de volgende stap zetten. Die is: de boot laten keuren.

Ik ga op zoek naar een expert die naast zijn kundigheid ook wel voor een beetje avontuurtje in is. Olav Cox wil de klus graag doen.

Ondertussen ben ik druk met de makelaar. Hij geeft aan dat het gebruikelijk is om een storting te doen van 4000 euro, om zo de boot uit de verkoop te kunnen halen. Want, zo klinkt het in Anglo-Italian: "*There is another person interested. He is prepared to pay asking price and thus it is possible that when you arrive with the expert the boat is sold..*" Ik maak hem duidelijk dat ik dan geen interesse heb en geeft aan dat ik *first right of buy* eis, alvorens de expert te reserveren en de vliegtickets te bestellen. Tot besluit geef ik hem een ultimatum: hij moet voor het eind van de dag reageren. Spannende uren tikken weg. Dan, 5 minuten voor het verlopen van het ultimatum, belt de makelaar. Hij gaat akkoord, "*because the other interested person is on holiday and will be back in two weeks....*" En zéér tegen zijn zin: hoef ik geen *deposit* te doen...

Met Olav vlieg en rijd ik naar de boot. In ruim een dag bekijken we de Contest van top tot teen en maken een korte proefvaart op de motor. Tijd om te zeilen hebben we niet, maar de zeilen zien er goed uit, dus die gok durf ik wel te nemen. De boot is inderdaad zo goed als dat hij eruit zag. De belangrijkste gebreken: de gelcoat is op sommige plekken iets verkrijt door UV en er zijn diverse onderhoudspuntjes.

Dan ga ik met de makelaar in de slag. We hebben precies 25 minuten alvorens we weg moeten om ons vliegtuig te halen. Olav zit erbij voor de tijd en uitleg van de gebreken. Ineens komt de makelaar weer met de andere geïnteresseerde op de proppen. Er kan niks van de vraagprijs, want deze *mystery*-koper wil de vraagprijs wel betalen. Ik leg toch een lager bod neer. Zuchtend belt de makelaar met de eigenaar. Ik grijp mijn kans en spreek ook met hem. Het 'klikt', de man is een echte Contest-liefhebber. Ik merk dat hij moeite heeft om na 25 jaar (hij is eerste eigenaar!) de boot van de hand te doen. Hij is er echter (nog) niet aan toe om wat met de prijs te doen. Ik noteer zijn telefoonnummer en eenmaal weer thuis bel ik hem 's avonds nogmaals. We praten een uur zeer plezierig over de Contest. Dan doe ik opnieuw een voorstel. Na een stilte klinkt het "Okay..." Emotie aan beide kanten van de lijn. Yes! Hebbes! Een eigen boot! Een Contest nog wel. Toch onze Contest!

De opwinding krijgt gezelschap van een zekere hebberigheid: ik wil de boot zo snel mogelijk hier hebben. Ik bel transporteurs en dat werkt ontvullend. De drie offertes voor een transport Italië-Nederland variëren van 7500 tot 13.500 euro. Een transporteur geeft een goede tip: zeil de boot naar Frankrijk en zet hem daar op transport. Kosten: 3500 euro. Dat scheelt. Op 5 januari zeil ik met mijn schoonvader en een zeilmaat de Contest naar Allasio, vervolgens naar San Remo en als laatste naar Antibes. Daar gaat de mast eraf en wordt de boot op transport gezet. Nu is de Contest weer thuis op een bok. We hebben besloten de naam van de boot te wijzigen in *Ameglia* waardoor zijn Italiaanse 'uitstapje' van 25 jaar herinnerd blijft. We kunnen niet wachten op het seizoen...

Niels' Tips

- ✓ De **makelaar** verdeelt zijn courtage over koper en verkoper. In mijn geval betaalde ieder 5% van de aanschafwaarde.
- ✓ Het 'kadaster' in Italië gaf aan dat de registratie pas kon worden opgeheven wanneer een bewijs van nieuwe registratie kon worden overlegd. Aangezien in Nederland **registratie** niet verplicht is, gaf dat wat problemen. Het kadaster hier was echter zo aardig om een verklaring af te geven, dat volgens het burgerlijk wetboek het in Nederland niet verplicht is om te registeren.
- ✓ Zorg voor een adequate **BTW-verklaring** van de douane of een originele aankoopnota waarop BTW staat vermeld.
- ✓ Er zijn grote verschillen (> 50%) in **transporttarieven** en het loont dus de moeite om diverse offertes op te vragen.
- ✓ Veiligheidshalve heb ik 85% van de aanschafprijs, nadat de overeenkomst getekend was, **overgemaakt** naar de eigenaar in plaats van naar de makelaar wat zijn bedoeling was. De laatste 15% heb ik contant betaald bij mijn vertrek naar Frankrijk en na controle van de inventarisatielijst.
- ✓ Maak nooit bedragen over voor de overeenkomst getekend is. Dit kost je onherroepelijk je **onderhandelingspositie**.

9

10

11

12

13

14

15

16

17

februari

Belgian Boat Show, Gent, www.belgianboatshow.be

17

februari

Winterwedstrijden, Braassem, www.braassemermeer.nl
Winterwedstrijden, Elfhoevenplas, www.elfhoeven.nl
Witte Woerd Antivries Cup, IJsselmeer, www.wv-almere.nl

23

februari

5e Coolhanded Cup, Lelystad, www.coldhanded.com

24

februari

Winterwedstrijden, Braassem, www.braassemermeer.nl
Wintercupwedstrijd Micro Magic, Grouw, www.micromagic.nl
Winterwedstrijden, Drimmelen, www.wsvbiesbosch.nl

maart

4 5 6 7 8 9

Hiswa, Rai Amsterdam, www.hiswa.nl

maart

6 7 8 9

28e Heineken Regatta, St.Maarten www.heinekenregatta.com

Evenement opgeven? Mail naar agenda@ziltmagazine.nl

HISWA
AMSTERDAM
BOAT SHOW
2008

4 t/m 9 maart - Amsterdam RAI
Koop nu uw kaarten met korting!

**Bestel
online >>**

Verkeersscheidingsstelsel Hoek van Holland verandert

Per 1 juli van dit jaar verandert het verkeersscheidingsstelsel voor Hoek van Holland. Dit houdt verband met de aanleg van de tweede Maasvlakte. **Voor jachten betekent dit een andere oversteek van de Maasmond.**

Voor de nieuwe serie 1800-kaarten, die zoals gebruikelijk medio maart verschijnt, komt de aankondiging te laat. Daarom zal van de kaartbladen 1801.1, 1801.6 en 1801.7 later een hernieuwde uitgave worden uitgebracht. De Dienst der Hydrografie bereidt voor deze kaartbladen een omruilactie voor.

Zodra meer bijzonderheden hierover bekend zijn, worden deze gepubliceerd als een Bericht aan Zeevarenden en op de website van de Dienst der Hydrografie, www.hydro.nl.

En uiteraard lees je het in *Zilt*.

foto: © Michiel Scholtes

Goud in Miami

In Miami eindigde begin februari de Olympic Class Regatta. In de Yngling was er Nederlands succes: Mandy Mulder, Marije Faber en Merel Witteveen (NED 1) pakten goud. Renee Groeneveld, Annemieke Bes en Marije Kampen (NED 111) werden derde. De niet-kernploeg-ploeg Annelies Thies, Lieske Wierenga en Caroline Heerema eindigde knap op de 11e plaats. Zes punten voor Janneke Hin, Brechtje van de Werf en Floortje Hendriksen (12e). De MOCR was een opwarmer voor het WK Yngling dat op 9 februari van start ging. 2.4 Meter-zeiler Thierry Schmitter is al zeker van deelname aan de Paralympics in september. In Miami vond hij zijn draai niet en eindigde op de 15e plaats. Voor hem ongebruikelijk om buiten de top 3 te zeilen. Een geleende boot was er mede debet aan. Een verrassend duo startte in de Star: oud-FDer Sjaak Haakman en ex-Finner Wietze Zetzema. Ze werden 30e. Het nieuwe koppel zal ook starten op het WK Star.

Al zeker van deelname aan de Spelen zijn: de 470-teams De Koning/Berkhout en Coster/Coster en Finnzeiler Pieter Jan Postma.

foto: © Rolex/Dan Nerney

Groupama op schema in Zuidelijke Oceaan

21 Dagen nadat Franck Cammas en zijn bemanning Brest verlieten, is *Groupama 3* de breedte van Kaap Leeuwin gepasseerd. De poging om als snelste boot ooit rond de wereld te zeilen verloopt volgens plan, maar ongetwijfeld had het team bij de zuidwestpunt van Australië op een grotere marge gehoopt dan de 400 mijl voorsprong die het nu heeft op recordhouder Orange II.

Aan snelheid ontbreekt het de Fransen niet. Het is vooral het weer dat voor verrassingen zorgt. Dat was de oorzaak dat *Groupama* niet direct na het passeren van Kaap de Goede Hoop naar het zuiden kon gaan, maar op een noordelijker breedte meer afstand moest afleggen. Maar als het bijgeloof op houten windjammers ook geldt voor 90 voet koolstof, komt aan die tegenslag snel een eind. Deze week streek een enorme Albatros neer aan dek van de reuzentrimaran. Volgens de overlevering is de vogel een brenger van voorspoed. En geluk kunnen de mannen gebruiken als ze al over 28 dagen de Jules Verne trofee omhoog willen houden.

Een ander licht op

Praktijkervaringen met een driekleurenlicht met LED-lampjes

LED-verlichting, het lijkt wel bijna uitgevonden voor die altijd energiebehoefte zeilers. Alleen al door het eenvoudigweg vervangen van een lampje, bespaar je zo'n 95% op het energiegebruik aan boord. En dat ook nog eens met een vergelijkbare lichtopbrengst en een levensduur van dertigduizend uur. Het klinkt te mooi om waar te zijn, en volgens Thomas ten Kortenaar is het dat ook. Tenminste als het om navigatieverlichting gaat.

De afgelopen zomer verving Thomas het klassieke gloeidraadlampje van zijn Hella Marine driekleurentoplicht door een LED-lampje van Plastimo. Een klusje van een paar minuten met een verbluffend resultaat. Van het oorspronkelijke verbruik van 2 Ampère was zo weinig overgebleven, dat de meter boven de kaartentafel het nog nauwelijks kon aangeven.

De eerste twijfel over de aanpassing ontstond toen Thomas meedeed in de 24-Uurs race. Hij merkte dat veel tegenliggers nogal vreemd reageerden op de nadering van zijn boot. Alsof ze niet goed wisten welke koers hij aanhield. Terug in de haven bleek al snel wat er aan de hand was. Door 's avonds op enige afstand voor de boot langs te lopen met het licht aan, bepaalde Thomas hoe groot de onduidelijke hoek nu werkelijk was. En die uitkomsten vielen flink tegen...

Met de boot in de winterstalling sloeg Thomas aan het experimenteren. Het toplicht ging mee naar huis en werd getest met drie verschillende lampjes. De resultaten werden geprojecteerd op een witte muur en vervolgens gefotografeerd met een beeldhoek van 45°. De camera stond op 2,20 afstand en fotografeerde een gebied van ca. 1,80 m.

De eerste foto laat de situatie zien met het originele lampje van 25 W en een lange gloeidraad. De tweede toont het Plastimo lampje met 10 LED's in een cirkel. De derde is een Mast Products lamp, met 50 LED's in 10 cirkels. Alle lampjes zijn vrij algemeen in watersportwinkels te koop.

navigatieverlichting

Originele lampje met gloeidraad

In een oogopslag is duidelijk dat de originele lamp het uitstekend doet. De kleuren zijn helder en de scheiding tussen de bak- en stuurboordsector is scherp.

Plastimo LED-lampje 53330

Met de Plastimo lamp is het licht veel meer verstrooid en meer blauw dan groen. Het grijze stuk in het midden bestrijkt zo'n 11 graden! Het ontbreken van een lange verticale gloeidraad is duidelijk te zien. Aan de boven- en onderzijde neemt de lichtopbrengst sterk af.

Mast Products LED-lampje

Dat het Mast Products lampje vijf maal zoveel LED's gebruikt, resulteert weliswaar in een helderder beeld, maar de overstraling tussen rood en groen is een derde van het hele beeld, dus zo'n 15 graden.

Uit het testresultaat op de vorige pagina blijkt het originele lampje met een lange verticale gloeidraad superieur. Vooral het overstralen van de LED-lampjes is een probleem. Bij het Plastimo-lampje bestrijkt het grijze stuk in het midden zo'n 11 graden! Bovendien neemt de lichtopbrengst aan de boven- en onderzijde sterk af. Thomas rekende uit wat die getallen in de praktijk betekenen. Met het Plastimo-lampje ziet een tegenligger die op een halve mijl recht op je afvaart, in een zone van 200 meter, dus 100 meter aan elke kant van de koerslijn, een wit licht. Bij de Mast Products-lamp is die zone zelfs 260 meter! Dus ook als zo'n tegenligger een beetje slingert, ziet hij niet afwisselend groen/rood, maar steeds een wit licht. Een situatie die hij maar op een manier kan uitleggen; in plaats van tegenligger denkt hij een oploper te zijn.

Voor Thomas was er na zijn onderzoek maar een conclusie mogelijk. Het komende seizoen neemt hij graag die paar extra Ampère's weer voor lief.

Reacties leveranciers

Plastimo schrijft:

Het geconstateerde 'overschijnen' van de beide sectoren lijkt inderdaad niet naar behoren. Wij zullen dit nader onderzoeken. Hiervoor is het nodig dat wij contact opnemen met Hella, de fabrikant van de LED's en nadere informatie inwinnen over de test die Bureau Veritas heeft uitgevoerd.

Het is hiervoor wel handig als wij een afbeelding van het bewuste LED lampje in ons bezit hebben en het exacte model en leeftijd van de Hella navigatie-lamp. Het model LED dat wij vorig jaar voerden is namelijk tussentijds gewijzigd.

Mast Products schrijft:

Wij zijn ons al geruime tijd bewust van het feit dat de witte LED's die voor de meeste vervangingslampen gebruikt worden de kleuren van de navigatie verlichting veranderen.

Daarom hebben wij niet alleen maar een witte lamp, maar ook een driekleur, een tweekleur, een rode en een groene vervangingslamp met LED's. De gekleurde lampen zorgen ervoor dat de rode en groene kleur ook echt

rood en groen blijven en dat er geen witte overloop meer is tussen beide kleuren.

Thomas vult aan:

Het Plastimo-lampje werd op mijn aankoopbon wordt gespecificeerd als: LED vervangingslamp 12-24V BAY15. De Plastimo website meldt het volgende: *Plastimo LED vervangingslampen zijn goedgekeurd door het Franse Bureau Veritas voor zichtbaarheid tot 2 Nm. Geschikt voor navigatieverlichting die dient te voldoen aan COLREG 72 richtlijn.*

Het Mast Products-lampje betreft een exemplaar dat door de leverancier wordt omschreven als een Bay 15D bulb en in de digitale catalogus staat afgebeeld voor een driekleurenlantaarn.

Tenslotte

Thomas ten Kortenaar documenteert zijn bevindingen bijzonder overtuigend. Of ze betekenen dat we alle LED's als energiebesparend alternatief in driekleurenlichten moeten afschrijven, staat voor ons echter nog niet vast. Duidelijk lijkt wel dat het product nog volop in ontwikkeling is, en niet elke aangeboden oplossing ook werkelijk doet wat die belooft. Gelukkig lijken de leveranciers zich de kritiek aan te trekken. We zijn benieuwd naar hun oplossingen en werken graag mee aan nieuwe tests (Red).

Voer voor juristen?

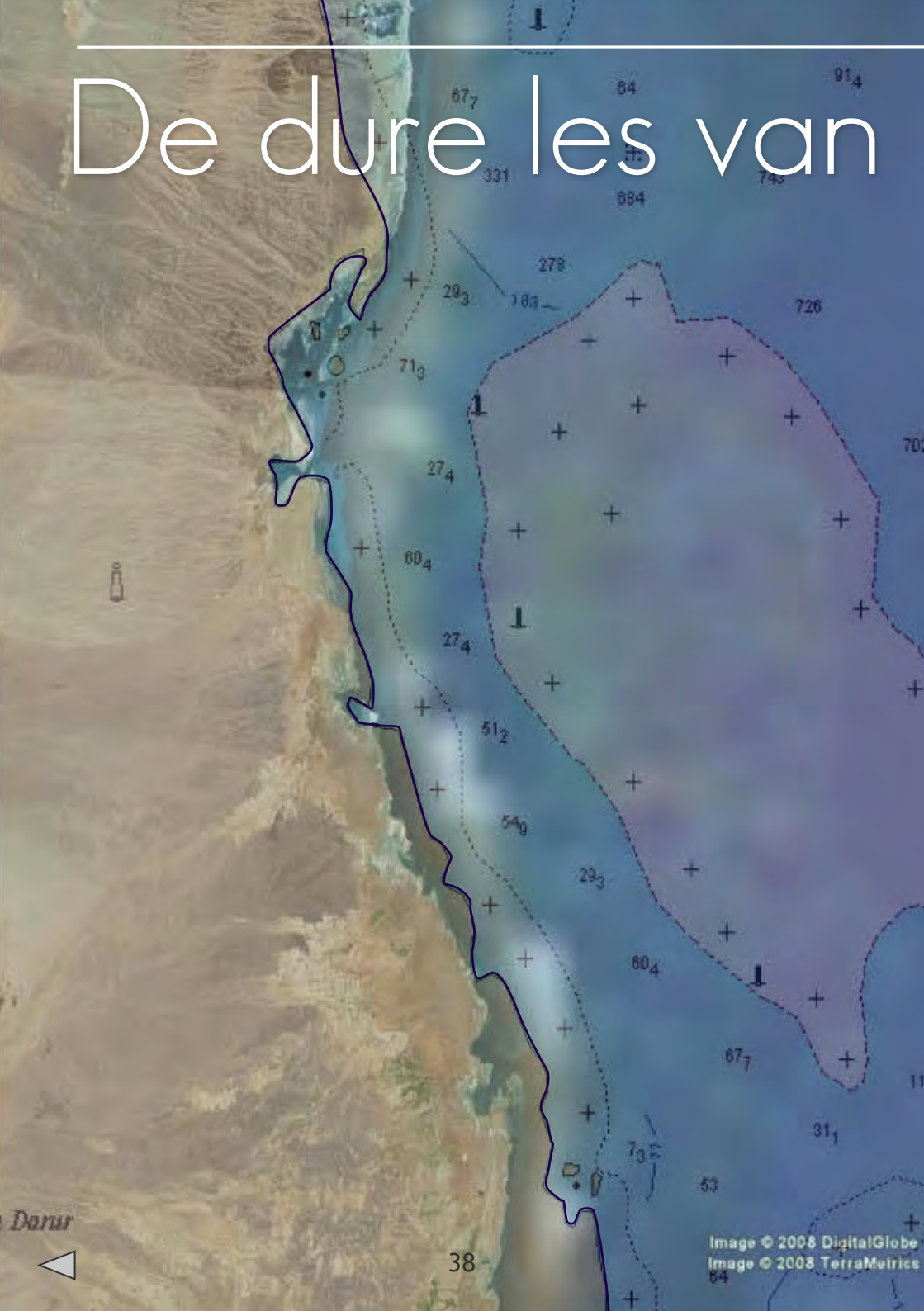
Algemeen wordt aangenomen dat het keurmerk voor navigatieverlichting alleen betrekking heeft op de behuizing. De term 'lichtbronnen' in het BPR lijkt echter wel degelijk ook de lampjes te benoemen.

Het BPR	Binnenvaart	Politie
Reglement		
Artikel	3.02	Lichten en
navigatielantaarns		

2. Een schip mag slechts de navigatielantaarns gebruiken:
a. waarvan de lantaarnhuizen, de uitrusting en de lichtbronnen het keurmerk dragen dan wel voorzien zijn van het certificaat voorgeschreven in de voorschriften die krachtens artikel 1.01, onder C.3 en C.4 zijn vastgesteld, en
b. waarvan de lichten voor wat betreft hun horizontale uitstraling, kleur en sterkte in overeenstemming zijn met dit reglement.

De dure les van

Shab Rumi

Panta Rhei, de Bénéteau Oceanis die in *Zilt 21* nog probleemloos door het Suez Kanaal voer, is half januari vergaan op een rif 20 mijl noord van Port Soedan. Er strandden nog meer rallydeelnemers, maar die zagen kans los te komen voor de eb dat onmogelijk maakte. Na het Suez Kanaal haakte *Panta Rhei* aan bij de deelnemers aan de Vasco da Gama Rally. Sommige raakten net als de boot van Willem Steenvoorde het rif van rotsen en koraal, maar wurmden zich los uit de branding voor het water viel. Met *Panta Rei* hadden de golven geen genade. Bonkend schokte het jacht over de ondiepte tot het reddeloos bleef steken, schever en schever met het verstrijken van het tij. Pogingen van andere jachten om de boot bij hoogwater los te trekken mislukten. Willem en opstappers Wiet en Piet konden niet anders dan overgaan op het te hulp geschoten duikvaartuig: *Le Baron Noir*.

Schepen vergaan op riffen, dat is al eeuwen zo. Toch is hier iets bijzonders aan de hand. Van het vorige Vasco da Gama-flottielje liepen verschillende jachten in de Rode Zee aan de grond. Ook dit jaar lees je in reisverslagen van deelnemende jachten over harde ontmoetingen met de zeebodem. Het is dat ze in flottielje varen en elkaar kunnen losslepen, als individueel varende jacht zouden ze vaak kansloos zijn. Zo liep vorig jaar november de *Gustava Vasa* voor Egypte op een rif. De volgende dag trokken drie andere schepen het jacht weer los. De *Alero* overkwam hetzelfde bij Khor Shinab. Soms zijn het doorzettingsvermogen en vindingrijkheid van een bemanning die de boot voor het ergste behoeden. Zo bleef de *Sepia*, een Van de Stadt, na een windschifting op de ankerplaats bij het Renato Rif (Marsa Alam, Sudan) met het roer op het rif hangen. Door onder water met een bijl een gleuf te hakken in het rif en het schip rond hoog water te verhalen op twee ankers, kwam dit jacht weer vrij.

Deelnemer Chris van Vuuren (ex-wedstrijdleader IJspegelwedstrijden) van de Fisher 34 *Rotirik* zegt: “De Rode Zee is geen IJsselmeer, het is elke dag oppassen geblazen. Sommige schippers doen te luchtig over de ondieptes. De organisatie waarschuwt tijdens palavers nadrukkelijk voor de riffen op de route, maar soms kletsen deelnemers er dwars doorheen.”

Wie de kaart van de Rode Zee bekijkt, komt snel tot een conclusie: dit is een mooi maar lastig vaargebied. De noordenwind is dominant. Zuidelijk van Sudan overheerst in de wintermaanden een zuidenwind, doorgaans harder dan de weerberichten (Buoyweather.com) voorspellen. Voor beide oevers liggen overal riffen ver in zee, met name voor Sudan, Eritrea en Yemen. Je kunt er beschut achter ten anker, maar om zover te komen moet je vaak door een klein gaatje.

Van ordentelijke betonning is meestal geen sprake. Hier en daar staan steekbakens, geven een paar in de zon verschoten jerrycans de doorgang aan of moet je die vinden door klassieke peilingen op landmerken ver weg. Veel schippers klagen dat de kaarten niet kloppen, dat de ingangen honderden meters verder liggen dan de elektronische kaart vertelt (volgens het jacht *Cloud Two*, een Jeanneau 41, soms wel 2 mijl).

De kwaliteit van de foto's van Panta Rhei's laatste uren, heeft geleden aan de krakende internetverbinding waarmee ze verstuurd werden.

Aan dramatiek hebben ze echter niets ingeleverd. Foto's © Willem Steenvoorde

‘De Rode Zee is geen IJsselmeer, het is elke dag oppassen geblazen’

De waypoints in de meest gebruikte pilots komen volgens deelnemers aan de Rally lang niet altijd overeen met de werkelijkheid. Lastig voor moderne zeilers die in beschaafde streken geleerd hebben dat hun plotters betrouwbaar zijn.

Zo betaalde bijvoorbeeld het Finse jacht *Pegasos* zulk vertrouwen in 2001 met een total loss op Barra Musa Kebir, 60 mijl van Port Sudan. De schipper raakte het rif in een positie die volgens zijn plotter 2 mijl westelijk van de ondiepte lag. De enige veilige marge, zo lijkt wel, is een dubbele marge. De enige echt betrouwbare plotter is een man op de zalings die in het melkwitte water langs de rifrand naar een donkerblauwe onderbreking speurt. Daar is het diep. Als een deelnemer aan de Rally zo'n doorgang vindt, meldt hij het waypoint aan de rest van de vloot. Dat is de beste informatie die je kunt hebben.

WORKSHOP ROUTERING

Routing is de kunst om weersinformatie en de mogelijkheden van boot en bemanning zo te combineren, dat een zeilreis zo snel of comfortabel mogelijk verloopt. Er is geen enkele reden waarom dat voorbehouden is aan wedstrijdzeilers op de oceaan. Ook een toerzeiler die in zijn vakanties tochten op de Noordzee zeilt, kan er veel voordeel van hebben. Het is vooral die laatste groep die we in deze workshop de beginselen van de meteorologische navigatie willen bijbrengen.

Stel: je hebt een kleine week om een tocht naar de Engelse Oostkust te maken. Voor je liggen de weerkaarten voor de komende 5 dagen. Wanneer denk je te vertrekken, welke route kies je, en hoe groot is de kans op een comfortabele terugreis? Dit is een voorbeeld van een van de vragen die Henk Huizinga en Ruud Kattenberg je leren beantwoorden.

zaterdag 12 april, Almere

Meld je online aan

in samenwerking met

nimos
METEO TRAINING

klik hier voor een videoimpressie van de Hiswa 2007

Nieuw:
t/m 16 jaar
gratis
toegang!

HARPJE NODIG? • NIEUW ZEILPAK? • DOE-HET-ZELF TIPS? • JACHT HUREN? • VEILIG HET WATER OP?
WARMING-UP VOLVO OCEAN RACE? • BOOT KOPEN? • VAARROUTES ONTDEKKEN? • WAKEBOARDEN?
WERKEN IN DE JACHTBOUW? • IN DE DE TRAPEZE? • MARITIEME HISTORIE? • ZEILDIPLOMA HALEN?
NAVIGATIEAPPARATUUR TESTEN? • TUIGAGE AANPASSEN? • DEKBESLAG VERVANGEN? • POWER PK'S?

WATERSPORTERS GAAN NAAR DE HISWA

375 EXPOSANTEN • 500 BOTEN IN ALLE SOORTEN EN MATEN • DUIZENDEN ACCESSOIRES

4 T/M 9 MAART • AMSTERDAM RAI • WWW.HISWA.NL

Bestel
online >>

Bestel uw kaartje met veel korting op www.hiswa.nl en maak iedere beursdag kans op een rubberboot met Yamaha buitenboordmotor!

HISWA
AMSTERDAM
BOAT SHOW
2008

Ships with Sails

De zee inspireert! Dichters, schrijvers en ook muzikanten.
Laurens van Zijp speurt naar wind- en watergerelateerde liedjes.
Deze aflevering: Ships with Sails
Door: The Doors
LP: Other Voices, 1971

Van Keltische mystiek tot absurdisme. Doors-zanger/frontman Jim Morrison putte voor zijn songteksten uit een grote verscheidenheid aan bronnen. Opvallend vaak gebruikte hij in zijn beeldspraak de begrippen 'schip', 'wind' en 'zeilen'. Bijvoorbeeld in *The Crystal Ship* en *Ship of Fools*. Nog duidelijker is *Ships with Sails*, dat na zijn dood op plaat verscheen.

*Well you asked how much I love you
Why do ships with sails love the wind?
And will I be thinking of you
Will I ever pass this way again
I'll be returning some day
Until then, please don't ask me my direction
Let my tracks be buried in the sea*

*'Cause to wander is my infection
'Till the four winds bring you back to me
Don't count your memories
Think of me as just a dream
Just like this melody, I sing*

Voor tipgever Frits Koek is het een uitgemaakte zaak: 'Dit nummer geeft mij iedere keer weer een kick, vooral als je er een passaatwindje en een lekker temperatuurtje bij inbeeldt...'

Klik hier en luister naar een fragment:

Deze rubriek wordt samengesteld uit door leveranciers opgestuurde informatie en productnieuws dat we zelf op het spoor kwamen. De selectie wordt uitsluitend door de redactie gemaakt en is niet door producenten beïnvloed.

Scangaard 21: nieuw klassiek

Ze vinden hem zelf mooi. Een belangrijke drijfveer voor de mannen van Balkema Scandinavian Yachts om de Scangaard 21 op de Nederlandse markt te brengen. Los daarvan constateerden ze onder zeilers een hang naar klassiek en de vraag naar een handzaam, goed zeilend zeilschip. Klassiek en handzaam is de Scangaard zeker. Het 21-voeter is afgeleid van de houten Padua-jol.

Dat waren zeilboten waar cadetten van windjammers als de Padua (nu Kruzenstern) zeilles in kregen. De beroemde werf Abeking en Rasmussen bouwde de laatste zes exemplaren. De mallen werden enkele jaren geleden teruggevonden in Denemarken en in 2005 bouwde de Degerö-werf een hedendaags model - een voet langer dan de oorspronkelijke Padua-jol- in sandwich. De Scangaard 21 is

een dagzeiler, een langgekielde S-spant met een diepe kuip en een fraaie zeeg. Het aangehangen roer, de teakhouten voetlijst en dito kuipbanken versterken het klassieke karakter. De boot is voorzien van een torentuig. Het grootzeil heeft een reefmogelijkheid. Importeur: Jan Balkema Scandinavian Yachts, Workum, 0515-542108, www.scandinavianyachts.nl. Zie ook www.scangaard.com

Toch maar een droogtoilet?

In Zilt 20 puzzelt Paul Ginneke over de plaats van de vuilwatertank aan boord. Joost Kok reageert.

Wij hebben zo'n vuilwatertank standaard ingebouwd, maar de ellende is niet te overzien. De volgende euvels hebben we gehad: verstopte afsluiter, stinkende slang, afgebroken driekraan, nauwelijks aftappunten in Scandinavië (daar vind je overigens droogtoiletten van het merk Separett), antivries-gedoe in de winter: de tank zit op 6

meter afstand met 38 mm slang, dus dat vergt nogal wat antivries. Of, als je het milieuvriendelijker wilt, een verzadigde zoutoplossing (pot strooizout van de bouwmarkt).

Voor nood hebben we inderdaad zo'n bril met plastic zak aan boord (Cactus toilet), maar die is duurder in gebruik. Een alternatief is het droogtoilet (van 12 Ambachten). Als je pies van poep scheidt en de poep droogt, stinkt het niet. 12 Ambachten heeft een standaardoplossing voor camping en boot. Wat mij betreft staat er een industrieel ontwerper op die er een stevig, lichtgewicht sandwich kunststof model van maakt. De voordelen van het droogtoilet: geen gaten in de romp, geen antivries-gedoe, simpel en overall toepasbaar, betaalbaar en storingsvrij (geen afsluiters).

Winterleven...

A photograph showing the interior of a boat cabin. The walls and furniture are made of wood, creating a warm atmosphere. A person is sitting in the background, reading a book. The lighting is soft and yellow, suggesting a cozy winter environment. The text 'Winterleven...' is overlaid at the top in a white, sans-serif font.

Kaat en Eric zijn bijzonder gehecht aan hun *Nehalinnia*, een Fellowship van 27 voet. Ze noemen de boot zelf hun 'levensgenoot'. De Belgische zeilers overwinteren deze maanden in het Zuid Franse Menton. Ze stuurden ons deze foto van het winterleven aan boord.

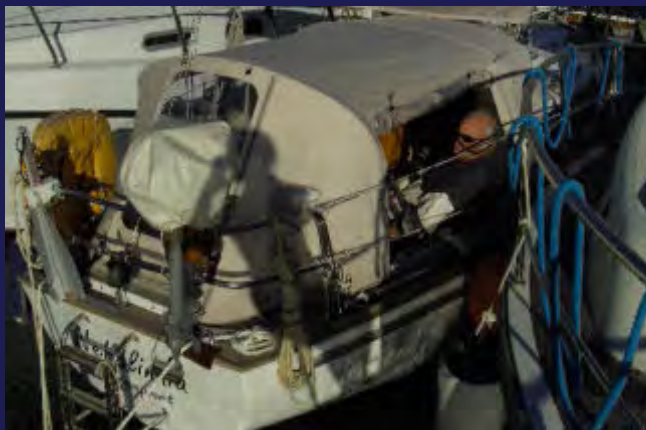

Winter in Frankrijk

Al bij de aankoop van de 8 meter lange Fellowship in 1994 hadden Kaat en Eric een duidelijk doel: de boot moet ooit in de baai van Volos (Griekenland) liggen. Die baai maakte tijdens een eerder bezoek met een charterboot een onvergetelijke indruk en wakkerde de reisplannen aan.

In de dertien jaar voor het uiteindelijke vertrek in 2007 strippen ze de boot compleet. Alles wordt vervangen, van roer tot mast en van motor tot balsa kern in het polyester. De kiel is na de verbouwing een van de weinige originele bootonderdelen.

De blinkende *Nehalinnia* vaart vanuit thuishaven Nieuwpoort niet over

zee, maar door de kanalen richting Frankrijk en bereikt na 47 dagen en 212(!) sluizen de Middellandse Zee. In het Franse Menton vinden Kaat en Eric een perfecte plek voor een lange overwintering. Weinig zeilers blijven doorzeilen in

de Middellandse Zee. De meesten leggen hun boot in een goed beschutte marina of zetten hem op de wal en gaan voor de wintermaanden naar de lage landen. Het merendeel van de boten is in de winter dus onbewoond. Op de *Nehalinnia* echter blijft de kachel de hele winter branden. Kaat en Eric blijven aan boord en vergroten hun leefruimte met een riante kuptent. Ze hebben geen haast. Er is tijd voor bootonderhoud, fietstrips naar de lokale markt, theaterbezoek, wandeltochten, nieuwe vriendschappen en vooral voor stapels boeken. Deze zomer staat Italië op het programma. Wanneer ze het doel van hun reis bereiken, de baai van het Griekse Volos, is niet belangrijk.

Zoom in op een desolate ankerplek in Patagonië of een tropische baai in de Pacific en zie welke boten daar in een droomdecor liggen. Of tik de naam in van de boot die vorig jaar nog naast je in de marina lag en nu onderweg is naar de zon. Met een muisklik ga je door naar de website van de wereldzeiler om de laatste logboekbijdragen te lezen en de jaloersmakende foto's te zien.

Google Earth

In *Zilte Wereld* is slechts ruimte voor een deel van de wereldkaart. Door op de punaise in de kaart te klikken open je alle posities in Google Earth. Staat Google Earth nog niet op je computer, dan kun je het gratis [downloaden](#).

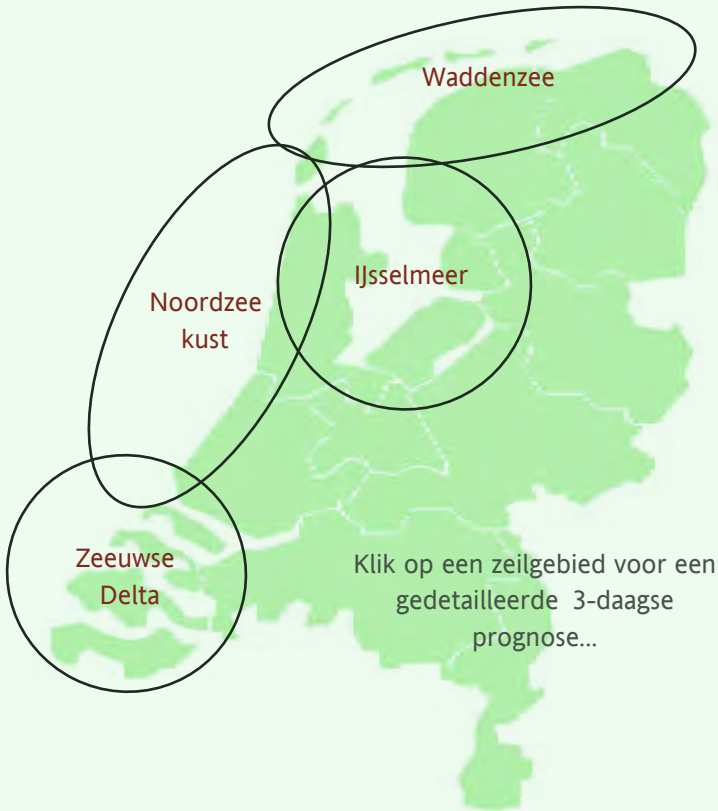
Geef je positie door

Alle zeilers die Nederland voor een jaar of langer achter zich laten kunnen een plek krijgen op de Zilte Wereldkaart. Mail daarvoor je positie naar ziltewereld@ziltmagazine.com. In de pop-up bij de positie is ook plaats voor een of twee korte zinnen over jezelf, je boot of de plek waar je bent. Een link naar je eigen website past daar ook in. De positie en begeleidende tekst veranderen elke twee weken.

Wekelijks vertelt Zilt huismeteoroloog Henk Huizinga hoe het zeilweer voor het komende weekend wordt. Kijk en luister naar zijn verhaal en klik daarna op je eigen vaarwater in de kaart hieronder.

Weerbericht voor 15, 16 en 17 februari 2008

Hogedruk houdt stand

Ook de komende dagen staan in het teken van hogedruk. Dat zo'n situatie niet altijd borg staat voor zon, is de afgelopen dagen wel gebleken toen vochtige lucht uit het oosten in de vorm van mist en laag hangende bewolking ons land binnentrok. Maar zoals de mist is binnengekomen, zo verdwijnt hij ook weer.

Vrijdagnmiddag+36: het centrum van het hoog ligt boven Denemarken, waarbij een koufront vanuit het oosten ons land nadert. Achter dit front zit aanmerkelijk drogere lucht, die de zon bij ons gaat terugbrengen. De wind komt met 10-15 knopen uit het oost-noordoosten. Boven de Wadden staat wat minder wind.

Zaterdagmiddag +60: het hoog is opgeschoven richting Duitsland, waarbij de wind bij ons is afgenomen naar 5-10 knopen.

Zondagmiddag +84: een apart centrum boven ons land met zeer weinig wind. In dit geval mogen de Wadden rekenen op 5-10 knopen uit het westen. Volgende week verandert er weinig.

Het Zilt weerbericht wordt verzorgd door NIMOS Meteotraining
www.nimosmeteo.nl

De bemanning van *Zilt* Magazine bestaat uit:

Aan de kajuitafel

Onze manier van werken is even onconventioneel als *Zilt* zelf. Verwacht ons daarom niet in een spectaculair kantoor. We zijn het liefst aan boord, op het water of onderweg naar een goed verhaal.

De redactievergadering houden we aan wisselende kajuit- en keukentafels en verder zijn we uitgerust met e-mail, chat en Skype.

De beste manier om ons te bereiken, is een e-mail te sturen aan: redactie@ziltmagazine.nl

De inhoud van *Zilt* Magazine mag op geen enkele wijze worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de makers. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor fouten in deze publicatie.

Zilt Zoekt Zeilers

Abonneer je nu en ontvang gratis:
-elke week het zeilersweerbericht
-elke veertien dagen Zilt Magazine

Surf naar
www.ziltmagazine.nl

**Of klik hier om Zilt naar een
zeilvriend te sturen**

